

EXPUNERE DE MOTIVE

Potrivit Programului de guvernare pentru perioada 2005-2008, obiectivul strategic al politicii de protecție a consumatorului constă în crearea unui sistem instituțional de tip european, capabil să asigure creșterea gradului de apărare a drepturilor fundamentale ale consumatorilor.

Direcțiile principale de acțiune pentru realizarea obiectivului strategic sunt dezvoltarea cadrului instituțional și educarea consumatorilor.

În ceea ce privește dezvoltarea cadrului instituțional, un rol deosebit se atribuie subsistemului organismelor consultative și neguvernamentale, urmărindu-se creșterea rolului acestora în elaborarea strategiilor și programelor naționale privind protecția consumatorilor, în activitatea de supraveghere a pieței, în rezolvarea prejudecătorească și judecătorească a litigiilor dintre agenții economici și consumatori, în informarea și consilierea consumatorilor.

Prin Legea nr.296/2004 privind Codul consumului, se recunoaște dreptul consumatorilor de a se organiza în asociații, în scopul apărării drepturilor și intereselor lor, stabilindu-se totodată cadrul organizatoric al organizațiilor neguvernamentale ca parteneri sociali cu drept de reprezentare în organismele constituite la nivel central sau local, cu rol în domeniul protecției consumatorilor.

În felul acesta a fost pusă la punct baza instituțională care permite exercitarea unui parteneriat de tip tripartit între autoritățile statului, agenții economici și organizațiile neguvernamentale. În această relație de parteneriat, organizațiile neguvernamentale trebuie să dețină un statut de participant egal și responsabil.

Din aceste rațiuni, propunerea legislativă anexată aduce o corecție asupra cadrului legislativ existent, în sensul că separă și precizează drepturile și obligațiile acestor entități, atât pentru a se asigura un rol participativ real cât și pentru a permite funcționarea principiului răspunderii.

În ceea ce privește educarea consumatorilor, ca direcție principală de acțiune în cadrul politicii de protecție a consumatorilor, trebuie să observăm neconcordanța dintre prevederile Programului de guvernare care stabilește obligativitatea "introducerii educației consumatorilor în procesul de învățământ" și prevederile legale

existente, conform cărora măsura în cauză este opțională și tratată la modul general. Asemenea abordare nu ține cont de realitatea din țara noastră în ceea ce privește gradul extrem de scăzut al cunoașterii în domeniul consumului de bunuri și servicii, situație obiectivă determinată de puțină experiență dobândită în perioada de tranziție. Pe de altă parte, se știe că în economia de piață se manifestă o așa numită "dictatură a consumatorului", ceea ce înseamnă că, dacă dorim să avem o economie sănătoasă, atunci trebuie să ne asigurăm ca beneficiarii - consumatori sunt bine instruiți.

Prezenta propunere legislativă pleacă de la premisa că o instrucție durabilă din acest punct de vedere se poate obține numai dacă "educarea consumatorilor" devine o parte a programului de învățământ și o componentă a obiectelor de studiu, la fel ca celelalte materii școlare tradiționale.

În fine, propunem și includerea în programele de educare și informare a consumatorilor a unui nou domeniu, respectiv "practicile comerciale ale producătorilor, prestatorilor sau distribuitorilor și prevenirea actelor de comerț neloiale și evazioniste".

Motivația acestui demers pleacă de la constatarea că o bună protecție a sănătății și a intereselor economice ale consumatorilor nu se poate obține decât în condițiile cunoașterii modului în care bunurile și serviciile sunt plasate pe piață iar consumatorii se pot pronunța asupra prestigiului, credibilității și seriozității furnizorului. Scopul este de a-l aduce pe consumator în situația de a alege nu numai din punct de vedere al sortimentului, calității sau prețului, ci și în ceea ce privește originea, furnizorul.

În acest fel, acțiunea pentru o economie sănătoasă dobandește un aport hotărâtor pe seama mecanismului de autoreglare al pieței, ceea ce este absolut necesar dacă ținem cont de faptul că doar prin controlul exercitat de stat nu se poate obține un efect suficient.

Având în vedere cele de mai sus, am elaborat prezenta propunere legislativă, pe care o supunem Parlamentului spre dezbateră și adoptare.

INIȚIATORI

Mihai ȚĂBULEAC

Șerban Cezar STRĂTILĂ